

Po časopisech.

Oprávnění zastupovati před soudy v Protektorátu.

Pod názvem »Úprava německého soudnictví na území Protektorátu Čechy a Morava« píše Dr. Marie Pi-voňková ve Všehrdu č. 5/1939:

V Protektorátu Čechy a Morava se zřizují němečtí notáři, pro které platí říšské notářské předpisy.

Právní zástupci (advokáti a obhájci), kteří vystupují před německými soudy v Protektorátu Čechy a Morava, musí býti u některého z těchto soudů zvláště připuštěni. Tohoto připuštění nepotřebují právní zástupci v řízení před úředními soudy a obhájci, kteří jsou již připuštěni u některého soudu v Říši mimo území Protektorátu.

Právní zástupci, kteří mohou vystupovati před soudy Protektorátu, mohou před německými soudy v Protektorátu zastupovati a obhajovati jen osoby neněmecké státní příslušnosti a jen na základě zmocnění, které jim do odvolání může udělit říšský ministr spravedlnosti.

Je otázka, zda mohou právní zástupci německé státní příslušnosti, kteří jsou připuštěni u některého německého soudu v Protektorátu, zastupovati a obhajovati před soudy Protektorátu. Tuto otázku citované nařízení říš. ministra spravedlnosti neřeší, avšak z předpisů advokátního řádu (§ 1) se podává odpověď záporná (nejsou státními občany Protektorátu). Totéž platí o notářích (§ 6 notářského řádu).

K této citaci je nutno upozorniti, že v době, kdy článek byl psán, nebylo autorce ještě známo, že podle nařízení říšského ministra vnitra z 25. dubna 1939 o nabytí německé státní příslušnosti dřívějšími státními příslušníky československými, kteří mají německou národní příslušnost, němečtí státní příslušníci mající bydliště v Protektorátu Čechy a

Morava mají také práva státních příslušníků Protektorátu Čechy a Morava. Tato norma podle zásady »Deutsches Recht bricht das tschechische Recht« aroguje otázku řešenou advokátním řádem tím způsobem, že připouští k výkonu advokacie i osoby, které nejsou státními občany Protektorátu, jsou-li to němečtí státní příslušníci, mající v Protektorátu Čechy a Morava pouhé bydliště. Jelikož toto řešení nelze vyvoditi z výnosu Vůdcova ze 16. března 1939, jest tento případ novým dokladem, že výnos jest pouhou směrnicí a jest měněn («doplňován») jinými povoláními orgány říšskoněmeckého právního řádu.

Pojišťovací předpisy o nearijích.

Finanční Zpravodaj, na nějž jsme již několikrát upozornili, otiskuje důležité nařízení ministerstva vnitra č. 18.623/1939-16 tohoto znění:

»Nařízení min. vnitra č. 18.623/1939-16 soukr. pojišťovněm, representacím cizozemských pojišťoven a menším, vzájemně pojišťovacím spolkům.

Z podnětu příslušných míst nařizuje se toto:

A. V oboru pojištění životního a úrazového:

Čl. 1. Jestliže pojistník nebo osoba z jiného důvodu oprávněná ze smlouvy pojistné (na př. cessionář pojistky, vinkulační věřitel, neodvolatelně obmyšlený), žádá na pojistiteli, aby poznamenal v pojistce nebo dodatkem k ní postup nebo vinkulaci nebo jakoukoliv změnu v obmyšleci doložce, smí pojistitel vyhověti takovému příkazu jen tehdy, není-li příkaz dávající pojistník nebo osoba z jiného důvodu oprávněná ze smlouvy pojistné, Žid.

Čl. 2. Výplaty pojistných sum splatných ať úmrtím nebo dožitím, splatných důchodových splátek, odkupních sum a zápujček na pojistky, je-li osoba oprávněná k vybírání Žid, nesmí být provedena oprávněné osobě přímo, nýbrž toliko v její prospěch na účet u bank, oprávněných obchodovati s devisami. O dispoici částkami takto vyplacenými platí všeobecné předpisy o dispoici konty Židů.

B. V oboru ostatních odvětví pojistných:

Čl. 3. V ostatních odvětvích pojistných platí omezení dispoice, uvedené v čl. 1, jakož i způsob výplaty podle čl. 2 ve všech případech, jestliže pojistník nebo oprávněný k přijetí pojistné náhrady je Žid.

C. Ustanovení společná:

Čl. 4. O platech provedených podle ustanovení čl. 2 a 3 povedou pojišťovny trojmo seznam, v němž musí býti vyznačeno jméno a bydliště příjemce, vyplacená částka a pojmenování a sídlo peněžního ústavu, kterému byla částka poukázána. Tyto seznamy buďtež pohotově pro účely kontrolní.

Čl. 5. Výjimky z omezení stanovených v čl. 1 až 3 může ve zvláštních případech povolovati ministerstvo vnitra v dohodě s Národní bankou.

Čl. 6. Přestupky tohoto zákona, resp. nařízení trestají se — nejde-li o čin přís-

něji trestný — podle min. nař. z 30. září 1857, č. 198 ř. z. a co se týče přestupků zákona o ochraně měny a oběhu zákonných platidel, podle zákona o ochraně měny a oběhu zákonitých platidel ve znění vyhlášky min. financí ze dne 21. září 1938, č. 181 Sb. z. a n.«

Jest úplatný zánik břemen obohacním podrobeným dani z obohacení podle § 21 cis. nař. č. 278/1915 ř. z.?

Touto otázkou zabývá se Muchka ve Finančním Právniku 7/1939 a dochází k názoru, že při úplatném zániku břemen nelze mluvit o obohacení a úplatné nabytí zatížené věci nezakládá vznik povinnosti platiti při zániku služebnosti další daň z obohacení, nýbrž vzniká-li služebnost, může se požadovati jen nemovitostní převodní poplatek z hodnoty zaniklých práv, s jehož vyměřením bylo nutno při vzniku služebnosti posečkati až do jejího zániku. Na Muchkovy vývody odpovídá Kosek v článku »Dodatečná daň z obohacení« ve Finančním Právniku 9/1939. Pro velkou instruktivnost pojednání upozorňujeme na ně a odkazujeme čtenáře na jejich obsah.

Z právní praxe.

Epilog k otázce přípustnosti rekursu proti usnesení o určení smírem vyhrazených útrat.

Ministerstvo spravedlnosti upozornilo v zájmu jednotnosti judikatury výnosem ze dne 29. března 1939, čís. 14.043/39-10 na posudek, který podal o této sporné otázce vrchní soud v Praze a v němž se uvádí:

Otázku přípustnosti rekursu jest posuzovati podle obsahu smíru, který strany před soudem uzavřely. Zavázala-li se některá strana, že nahradí protistraně útraty rozepře,

jak budou soudem upraveny, jest rekurs do usnesení, kterým soud útraty upravit, přípustný, a to těchto důvodů:

Procesní soud upravuje útraty spóru usnesením, které doručuje oběma stranám. Toto usnesení jest pokládati za soudní usnesení ve smyslu § 425 c. ř. s., neboť se jím rozhoduje o výši útrat, které dle smíru má jedna strana zaplatiti.

Nelze souhlasiti s názorem, že nejde o takovéto usnesení, jelikož uzavřením smíru odpadla povinnost soudu rozhodovati o útratách spóru, který byl smírem vyřešen. Prá-